Administracinė byla Nr. eA-199-815/2026
Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01018-2024-1
Procesinio sprendimo kategorija 21.2

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

S P R E N D I M A S
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2026 m. sausio 28 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Ivetos Pelienės, Ernesto Spruogio (pranešėjas) ir Skirgailės Žalimienės (kolegijos pirmininkė),

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos (duomenys neskelbtini) apeliacinį skundą dėl Regionų administracinio teismo Vilnius rūmų 2024 m. liepos 18 d. sprendimo pagal pareiškėjos (duomenys neskelbtini) skundą atsakovui Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos dėl sprendimo panaikinimo.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

1. Pareiškėja (duomenys neskelbtini) (toliau – ir pareiškėja) su skundu kreipėsi į teismą ir prašė: 1) panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir atsakovas, ir Departamentas) 2024 m. vasario 20 d. sprendimą (rezoliuciją) (toliau – ir Sprendimas), kuriuo pripažinta, kad pareiškėja padarė mažareikšmį tarnybinį nusižengimą. Pareiškėja taip pat prašė atlyginti patirtas bylinėjimosi išlaidas.

2. Pareiškėja nurodė, kad, einant Departamento (duomenys neskelbtini) skyriaus vyriausiosios specialistės pareigas, Sprendimu nustatytas mažareikšmis tarnybinis nusižengimas. Tarnybinis patikrinimas buvo atliktas neišsamiai ir neobjektyviai, pažeidžiant Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (toliau – ir Valstybės tarnybos įstatymas), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 25 d. nutarimo Nr. 977 „Dėl tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams tvarkos aprašo patvirtinimo“ (suvestinė redakcija nuo 2024 m. sausio 13 d.) (toliau – ir Aprašas) nuostatas, nesilaikant tarnybiniams patikrinimams keliamų Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo formuojamos praktikos nustatytų reikalavimų.

3. Atliekant tarnybinį patikrinimą buvo pažeistas Valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 10 dalyje nustatytas reikalavimas – atliekant tarnybinių nusižengimų tyrimus į tarnybinio nusižengimo tyrimą įtraukti darbdavio lygmeniu veikiančios profesinės sąjungos atstovą. Pareiškėja yra Lietuvos aplinkos apsaugos sistemos darbuotojų profesinės sąjungos narė, atsakovas apie faktą, jog ji priklauso profesinei sąjungai, žinojo. Pareiškėjos 2024 m. sausio 22 d. teiktame paaiškinime dėl galimai padaryto tarnybinio nusižengimo taip pat buvo nurodyta, jog pareiškėja priklauso Lietuvos aplinkos apsaugos sistemos darbuotojų profesinei sąjungai ir prasidėjus tyrimui prašė įtraukti profesinės sąjungos atstovą. Taigi, šiuo atveju atsakovas neužtikrino, jog pareiškėjos tarnybinio nusižengimo tyrime dalyvautų profesinės sąjungos atstovas. Taigi, esminis vertinimo kriterijus yra tai, ar dėl pažeidimo nebuvo užtikrintas objektyvus visų aplinkybių ištyrimas ir ar tai galėjo lemti nepagrįsto Sprendimo priėmimą.

Vadovaujantis teismų praktika, esminę reikšmę analizuojant, ar buvo pažeistos pagrindinės procedūros taisyklės, turi: pirma, ar nebuvo pabloginta valstybės tarnautojo (pareigūno), kuris įtariamas padaręs tarnybinį nusižengimą, teisinė padėtis; antra, ar nebuvo suvaržytos jam Apraše garantuojamos teisės (pvz., teisė teikti paaiškinimus, prašymus bei įrodymus; baigus tarnybinį patikrinimą, susipažinti su tarnybinio tikrinimo išvada bei tyrimo metu surinkta medžiaga; tarnybinės nuobaudos skyrimo procedūros metu turėti advokatą ar kitą įgaliotą atstovą; pavaldumo tvarka apskųsti tikrintojo veiksmus). Šiuo atveju pareiškėjos atžvilgiu pradėtas tarnybinis patikrinimas buvo atliktas pažeidus Valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 10 dalyje įtvirtintą reikalavimą, kadangi atsakovas neinformavo ir neįtraukė į tarnybinio nusižengimo tyrimą profesinės sąjungos atstovo.

4. Pareiškėja teigė, kad tarnybinio nusižengimo tyrimo atlikimas be profesinės sąjungos atstovo dalyvavimo yra savarankiškas pagrindas Sprendimą, kuriuo pripažinta, jog pareiškėja padarė mažareikšmį tarnybinį nusižengimą, pripažinti neteisėtu ir panaikinti.

5. Pareiškėja manė, kad Departamento Vidaus tyrimų skyriaus (tolia – ir VTS) 2024 m. vasario 9 d. motyvuotoje išvadoje Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Išvada) suformuluoti kaltinimai padarius tarnybinį nusižengimą yra nepagrįsti. Pareiškėjos atžvilgiu pradėtas tarnybinis nusižengimo tyrimas grindžiamas netinkamu tarnybinės transporto priemonės naudojimo tvarkos pažeidimu. Vadovaujantis Departamento tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo taisyklių, patvirtintų Departamento direktoriaus 2022 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. AD1-27 „Dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo taisyklių patvirtinimo“ (Departamento direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 18 d. įsakymo Nr. AD1-194 redakcija) (toliau – ir Taisyklės) 2.1 punktu, pagal kurį tarnybinis lengvasis automobilis (toliau – automobilis (- iai)) – Taisyklių 3 punkte nurodytu pagrindu valdomas lengvasis automobilis, kurį Departamento darbuotojas naudoja tik tarnybos reikmėms. Taisyklės taikomos darbuotojams naudojantiems automobilį tarnybos reikmės. Pareiškėja automobilio nevairavo, todėl šių Taisyklių nuostatos negali būti taikomos. Pareiškėja buvo keleivė, vykusi tarnybiniu automobiliu į patikrinimą. Pagal Taisyklių 2.3 papunktį automobilį naudojantis darbuotojas – Departamento administracijos padalinio darbuotojas, kuriam automobilis priskirtas perdavimo–priėmimo aktu arba darbuotojas, vairuojantis jo administracijos padaliniui priskirtą automobilį, arba darbuotojas, vairuojantis rezervuotą automobilį. Pareiškėja teigė, kad ji nebuvo automobilį naudojantis darbuotojas, nes priskirto automobilio neturi ir niekada neturėjo, automobilio nevairavo, be to, minimas tarnybinis automobilis nepriklauso rezervui.

6. Pagal Taisyklių 2.2. papunktį rezervacija – automobilio užsakymas tarnybos tikslais, naudojantis telemetrinės automobilio kontrolės įrangos pagrindine vartotojo programa. Šiuo atveju automobilis, kuris buvo naudojamas patikrinimui atlikti ir kurio pareiškėja nevairavo, rezervacijos sistemai nepriklauso. Automobilis priklauso skyriui, jo rezervuoti sistemoje prieš vykstant į patikrinimus nereikia. Pareiškėja nurodė, kad nagrinėjamu atveju pareigūnams prieš atliekamus patikrinimus (tarnybinių funkcijų vykdymas) nėra iš anksto priskiriamos tarnybinės transporto priemonės. Paprastai į patikrinimus pareigūnai vyksta su tomis transporto priemonėmis, kurios tuo metu yra faktiškai laisvos. Nagrinėjamu atveju laisva tarnybinė transporto priemonė buvo VW Tiguan, valst. Nr. (duomenys neskelbtini). Prieš vykstant į patikrinimus pareigūnai nėra informuojami, kuris darbuotojas (atliekantis patikrinimą ar dalyvaujantis patikrinime) bus atsakingas už automobilį, taip pat nėra nurodymų, kuris pareigūnas privalo vairuoti tarnybinį automobilį (ypač tais atvejais kai ta pačia tarnybine transporto priemone į patikrinimą važiuoja ne vienas pareigūnas, o keli). Pareiškėja pažymėjo, kad tokios darbo praktikos skyriuje nėra (ji šioje darbovietėje dirba antrus metus), t. y. nėra gaunami nurodymai, kuriam pareigūnai yra priskirtas automobilis ir kas už jį atsakingas.

7. Nagrinėjamu atveju tarnybinį automobilį vairavo Departamento darbuotoja (duomenys neskelbtini). Tarnybinis automobilis buvo naudojamas tik tarnybos reikmėms, kadangi (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini), kuri turėjo tą dieną atlikti planinį patikrinimą, patikrinimo vieta – (duomenys neskelbtini) krovimo terminalas, (duomenys neskelbtini). Taigi, patikrinimą turėjo atlikti trys darbuotojai, tačiau nurodymo, kas turėjo vairuoti tarnybinį automobilį, nebuvo.

8. Pareiškėja teigė, kad Išvados konstatuojamoje dalyje, vertinant jos veiksmus tarnybinės atsakomybės atžvilgiu, neatsižvelgta į ypač reikšmingas tyrimui aplinkybes. Visų pirma, jog pareiškėja

2023 m. gruodžio 5 d. į darbo vietą atvyko daug anksčiau savo nustatyto darbo pradžios laiko, nes oro sąlygos buvo sudėtingos, tarnybinis automobilis buvo stipriai apsnigtas. Po automobilio kasimo, valymo darbų, dėl išsikrovusio akumuliatoriaus jo užvesti nepavyko, todėl kreipėsi į kolegą, nes jis turėjo pagalbines priemones, reikalingas užvesti transporto priemonei. Užvedus transporto priemonę, pareiškėja panaudojo savo identifikavimo kortelę, kad jame veikiantis garsinis signalas išsijungtų. Po transporto priemonės užvedimo su pagalbinėmis priemonėmis, jo užgesinti nebuvo galima, nes akumuliatorius buvo išsikrovęs ir pakartotinai transporto priemonė galimai neužsivestų. Užvedusi transporto priemonę pareiškėja grįžo į Departamentą susirinkti patikrinimui reikalingų dokumentų ir bent kažkiek sušilti. Pareiškėjos rankos po sniego valymo ir kasimo darbų buvo sušalusios ir sustingusios, jautė ir kojų pašalimą, kadangi prastai jautėsi, manė, kad vairuoti transporto priemonę bus sudėtinga. Siekiant užtikrinti saugias važiavimo sąlygas, transporto priemonę vairavo jos kolegė, kuri buvo viena iš patikrinimo dalyvių. Įsėdus į transporto priemonę, perspėjo kolegę, jog negalima užgesinti automobilio variklio, nes jį užvedė tik su pagalbinėmis užvedimo priemonėmis. (duomenys neskelbtini), įsėdusi į transporto priemonę, prilietė savo identifikavimo kortelę prie magnetinio nuskaitymo įrenginio. Sulaukus ir kitos kolegės (duomenys neskelbtini), visi trys darbuotojai išvažiavo į patikrinimo vietą.

9. Pareiškėja pažymėjo, kad tarnybinio nusižengimo tyrimo metu nenustatyta neatitikimų nei (duomenys neskelbtini), nei jos paaiškinimuose dėl tikrojo tarnybinės transporto priemonės vairuotojo. Taip pat akcentavo, kad transporto priemonė jai nebuvo priskirta perdavimo–priėmimo aktu, ji nevairavo skyriui priskirto automobilio, todėl nebuvo transporto priemonę naudojančiu darbuotoju. Atsižvelgiant į tai, Išvadoje nepagrįstai jai pateikiami kaltinimai pažeidus Taisyklių 2.3 papunktį, kuris nustato, kad automobilį naudojantis darbuotojas yra Departamento administracijos padalinio darbuotojas, kuriam automobilis priskirtas perdavimo–priėmimo aktu arba darbuotojas, vairuojantis jo administracijos padaliniui priskirtą automobilį, arba darbuotojas, vairuojantis rezervuotą automobilį. Taip pat nepagrįstai nurodoma, jog ji pažeidė Taisyklių 33 punktą, kuris nurodo, jog automobilius naudojantiems darbuotojams išduodama kortelė, kuri identifikuoja darbuotoją.

10. Pareiškėja teigė, kad Išvadoje jos kaltė konstatuota formaliai, netiriant kaltės iš esmės. Išvadoje nurodoma, kad nusižengimo tyrimo metu nustatytas nedidelis kaltės laipsnis. Atsakovas neįvertino ir Išvadoje nenurodė pareiškėjos kaltės formos (tyčia, neatsargumas), o apsiribojo deklaratyviu teiginiu, jog jos kaltės laipsnis yra nedidelis. Tai patvirtina, jog tarnybinio nusižengimo tyrimas buvo atliktas paviršutiniškai, neobjektyviai, neįsigiliant į svarbias tyrimo metu paaiškėjusias aplinkybes. Taip pat svarbus tarnybinės atsakomybės aspektas – pasekmės. Teismų praktikoje neretai konstatuojama, kad teisės pažeidimui (šiuo atveju tarnybiniam nusižengimui) konstatuoti pakanka formalios sudėties (nereikalaujančios pasekmių), visgi įstatymuose (Valstybės tarnybos įstatymo 23 str. 2 d.) įsakmiai reikalaujama, kad skiriant nuobaudą būtų atsižvelgiama į kilusias pasekmes. Išvadoje apskritai nėra analizuojamas pasekmių klausimas, joje nėra nurodyta nei kritiškai svarbių, neatitaisomų pasekmių (jog užgesinus transporto priemonę ir vėl ieškant darbuotojo, kad pagalbinėmis užvedimo priemonėmis būtų ji užvesta, būtų pavėluota į planinį patikrinimą, dėl ko jis būtų nebeįvykęs), o taip pat ir menkų, nereikšmingų pasekmių, kurios bent galėjo kilti dėl pareiškėjos neva tarnybinės transporto priemonės naudojimo tvarkos pažeidimo, tačiau Išvadoje nėra pasisakyta nei dėl jos kaltės formos, nei dėl sukeltų neigiamų pasekmių.

11. Pareiškėja manė, kad tarnybinio nusižengimo tyrimas buvo atliktas neatsižvelgiant į visas faktines bei teisines aplinkybes, susidariusi situacija vertinta vienpusiškai, paviršutiniškai, nenustatant visų tarnybinio nusižengimo sudėčiai konstatuoti būtinų elementų. Išvada yra neišsami, nepagrįsta, nėra atskleista tarnybinio nusižengimo sudėtis.

12. Atsakovas Departamentas atsiliepime su pareiškėjos skundu nesutiko ir prašė jį atmesti kaip nepagrįstą.

13. Atsakovas nurodė, kad jokie procedūriniai pažeidimai atliekant tarnybinį patikrinimą, vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 10 dalimi, nebuvo pažeisti, kadangi profesinės sąjungos atstovas galėjo dalyvauti atliekant tarnybinio nusižengimo tyrimą, t. y. teikti pasiūlymus, prašymus ir pan., tačiau viso tyrimo metu jų gauta nebuvo. Atlikus tarnybinio nusižengimo tyrimą Departamento Personalo skyrius pateikė išvadą profesinei sąjungai.

14. Atsakovas pažymėjo, kad Taisyklės numato sąlygą, kuriai esant yra taikoma išimtis, kuri suteikia teisę darbuotojams naudotis kitiems Departamento struktūriniams padaliniams priskirtais automobiliais – „ <...> prieš tai susiderinus <...>“, o Taisyklių VI skyrius „Darbuotojų, turinčių teisę vairuoti automobilius, pareigos“ įpareigoja būtent automobilį naudojantį darbuotoją atlikti veiksmus – prisijungti prie telemetrinės automobilio kontrolės įrangos, vizualiai apžiūrėti, patikrinti, ar yra visi reikalingi automobilio dokumentai (registracijos liudijimas, draudimas, degalų įpylimo, telemetrinės automobilio kontrolės įrangos ir plovyklos kortelės), laikytis Kelių eismo taisyklių ir kt.

15. Nagrinėjamu atveju pareiškėja Taisyklių nustatyta tvarka prisijungus (prisiregistravus) prie telemetrinės automobilio kontrolės įrangos ir identifikavus save kaip automobilį naudojantį darbuotoją, neturint tam pagrindo (nesuderinus su struktūrinio padalinio vadovu ir tinkamai nepriregistravus), patikėjo vairuoti tarnybinį automobilį (duomenys neskelbtini) ir tuo perkėlė jai Taisyklių VI skyriuje numatytų pareigų vykdymo naštą, tai yra pati neužtikrino minėtų pareigų vykdymo, o taip pat pažeidė Taisyklių 16 punktą. Pažymėjo, kad Taisyklių 36 punkto – „Automobilį naudojantis darbuotojas privalo laikytis Kelių eismo taisyklių, tinkamai eksploatuoti <...>“ nuostatos laikymosi kelionių metu pareiškėja užtikrinti ir neturėjo galimybės, o prievolė laikytis Taisyklių VI skyriuje „Darbuotojų, turinčių teisę vairuoti automobilius, pareigos“ nustatytų pareigų buvo deleguota darbuotojui neturinčiam teisės vairuoti tarnybinį automobilį konkrečiu naudojimosi laiku ir maršrutu. Atsakovas pažymėjo ir tai, kad faktinę aplinkybę, kad kelionių „08:17-08:40 (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), LT– (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini)“ ir „09:47-09:55 (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) metu pareiškėja faktiškai nebuvo automobilį naudojančiu darbuotoju negintčija ir ji pati, savo paaiškinime patvirtindama, kad nebuvo automobilį naudojantis darbuotojas. Pateikti pareiškėjos paaiškinimai, kad negauna nurodymo, kuris pareigūnas privalo vairuoti tarnybinį automobilį, tik patvirtina, kad pareiškėja, galimai ir kiti skyriaus darbuotojai, nebuvo tinkamai supažindinti arba mažai įsigilinę į Departamente galiojančią tarnybinių automobilių naudojimo tvarką.

16. Atsakovas pareiškėjos paaiškinimus vertino kritiškai, kaip siekį pateisinti savo veiksmais (neveikimu) padarytą pažeidimą. Atsakovas pažymėjo, kad (duomenys neskelbtini) vairavo tarnybinį automobilį iki tikslinės išvykos objekto ir vykstant atgal į darbo vietą ((duomenys neskelbtini)), t. y. toks elgesys buvo pasikartojantis (atliktas sąmoningai).

17. Atsakovas teigė, kad atlikto tyrimo metu buvo ištirti ir išanalizuoti visi pateikti darbuotojų paaiškinimai, tarp jų ir pareiškėjos. Išsamiai išanalizuoti pareiškėjos pateikti paaiškinimai, aplinkybės, kodėl ji pati nevairavo tarnybinio automobilio, todėl teigti, kad tiriant pareiškėjos veiksmus nebuvo atsižvelgta į tyrimui reikšmingą aplinkybę, nėra pagrindo, nes aplinkybės, kad „Iki nuvykimo iki patikrinimui skirtos vietos turėjau nors truputį apšilti, nes patikrinimas turėjo vykti lauke ir trukti keletą valandų. Sušalusiomis rankomis ir kojom, būtų buvę nesaugu vairuoti automobilio, todėl užtikrinant saugias važiavimo sąlygas vairavo kolegė“, buvo ištirtos ir pateiktoje Išvadoje.

18. Pareiškėja nesilaikė nustatytų Taisyklių 2.3 papunkčio, pagal kurį tarnybinį automobilį galėjo vairuoti tik darbuotojas, vairuojantis jo administracijos padaliniui priskirtą automobilį, tačiau pareiškėja nesivadovavo Taisyklių 2.3 papunkčiu ir 33 punktu, juos pažeidė, savavališkai perdavė tarnybinį automobilį priregistruota pareiškėjos indentifikavimo kortele kito padalinio (duomenys neskelbtini) vyr. specialistei (duomenys neskelbtini) vairuoti, nors tuo pačiu automobiliu važiavo ir kita darbuotoja (duomenys neskelbtini), kuri kaip skyriaus darbuotoja nepažeisdama nustatytos tvarkos galėjo prisiregistruoti savo identifikacine kortele ir tinkamai naudotis skyriui priskirta tarnybine transporto priemone. Norint, kad (duomenys neskelbtini) vyr. specialistė (duomenys neskelbtini) vairuotų kitam skyriui priklausantį tarnybinį automobilį, turėjo prieš tai susiderinti, tačiau to nepadarė. Todėl teigti, kad nebuvo pažeisti Taisyklių 2.3 papunktis ir 33 punktas, nėra pagrindo.

19. Pareiškėjos neteisėta veika pasireiškė neveikimu, ji privalėjo ir galėjo įvertinti savo veikos neteisėtumą bei dėl jos kylančias pasekmes, turėjo ir galėjo imtis aktyvių veiksmų, tačiau dėl aplaidumo to nepadarė, kaltės forma – neatsargumas. Nors šiuo atveju į patikrinimą buvo nuvykta laiku, tačiau dėl pareiškėjos minėto neveikimo, leidžiant vairuoti tarnybinį automobilį kito skyriaus darbuotojai, kuris buvo prisiregistruotas pareiškėjos identifikacine kortele, buvo pažeistas ir Taisyklių 36 punktas – automobilį naudojantis darbuotojas privalo laikytis Kelių eismo taisyklių, tinkamai jį eksploatuoti. Pareiškėja, pažeidusi nurodytų Taisyklių punktus, perkėlė kitai darbuotai atsakomybę dėl Kelių eismo

taisyklių pažeidimų, galėjo atsirasti neigiami padariniai. Be viso to, pareiškėja ne tik kad nevairavo tarnybinio automobilio į patikrinimo vietą dėl nurodytų priežasčių, kaip ji teigia sušalimo valant automobilį ir kt., bet dėl nežinomų priežasčių iš patikrinimo vietos negrįžo pati, toliau perkeldama visą atsakomybę kitai darbuotojai (duomenys neskelbtini), ir pažeisdama Taisyklių nuostatas.

20. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, aiškindamas tarnybinio nusižengimo sąvoką, ne kartą yra konstatavęs, kad priešinga valstybės tarnybos interesams (priešinga teisei) veika gali būti padaroma kaip veikimu, netinkamai atliekant pareigas, taip ir neveikimu, tai yra tarnautojui neatliekant pareigų, šiuo atveju neveikimas turi būti sąmoningas ir valingas asmens poelgis. Tokie pareiškėjos veiksmai, šiuo atveju – neveikimas, neabejotinai griauna visuomenės pasitikėjimą aplinkos apsaugos sistema, joje dirbančiais pareigūnais, menkina šios sistemos ir joje sąžiningai tarnybą atliekančių pareigūnų ir kitų darbuotojų prestižą visuomenėje. Atsakovas pažymėjo, kad visuomenėje vyrauja norma, jog pagal pareigūno elgesį sprendžiama apie visą aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės sistemą ir pareigūnus. Pareiškėja tokiais savo veiksmais pažeidė minėtų teisės aktų reikalavimus, nesilaikė pareigūnų etikos taisyklių reikalavimų ir tuo pažeidė Valstybės tarnybos įstatymo reikalavimus.

21. Atsakovas nurodė, kad, atsižvelgiant į tarnybinio nusižengimo tyrimo metu nustatytas aplinkybes, įvertinus veiksmų padarinius, priežastinį ryšį tarp veikos ir motyvų, kaltės laipsnį, pareiškėjos padarytas tarnybinis nusižengimas yra formalaus pobūdžio, todėl vertinamas kaip mažareikšmis, už kurį tarnybinės nuobaudos paskyrimas būtų neproporcinga priemonė.

22. Tarnybinio nusižengimo tyrimą atlikęs Departamento VTS pareigūnas išsamiai išnagrinėjo visus tarnybinio nusižengimo sudėties subjektyviuosius, objektyviuosius požymius bei kitas aplinkybes, svarbias tarnybinės nuobaudos skyrimui, šio tyrimo rezultatai užfiksuoti Išvadoje.

23. Tarnybinė nuobauda skiriama atsižvelgiant į kaltę, tarnybinio nusižengimo padarymo priežastis, aplinkybes ir padarinius, į valstybės tarnautojo veiklą iki tarnybinio nusižengimo padarymo, tarnybinę atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes. Teisinės atsakomybės neišvengiamumo principas reikalauja, kad pažeidimą padariusiam asmeniui būtų pritaikyta jo nusižengimo sunkumui proporcinga nuobauda. Atsižvelgiant į visą tai kas nurodyta, tarnybinio nusižengimo tyrimas atliktas nešališkai ir objektyviai, nustatyti visi tarnybinio nusižengimo sudėties elementai įtvirtinti Valstybės tarnybos įstatyme, tarnybinio nusižengimo tyrimo metu buvo laikomasi tarnybinio nusižengimo tyrimo procedūrų, todėl, kaip nurodė atsakovas, nėra pagrindo teigti, kad atliekant tyrimą buvo padaryta esminių procedūrinių pažeidimų, dėl ko turėtų būti panaikintas Sprendimas. Be to, pareiškėjai už padarytą nusižengimą nebuvo taikyta jokia tarnybinė nuobauda. Sprendimas, kuriuo pareiškėja pripažinta padariusi mažareikšmį tarnybinį pažeidimą, yra pagrįstas, priimtas vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, nepraleidus nustatytų terminų, todėl nėra pagrindo jo panaikinti.

II.

24. Regionų administracinio teismo Vilniaus rūmai 2024 m. liepos 18 d. sprendimu pareiškėjos skundą atmetė kaip nepagrįstą.

25. Teismas nustatė, kad byloje ginčas kilo dėl Sprendimo, kuriuo pripažinta, jog pareiškėja padarė mažareikšmį tarnybinį nusižengimą, teisėtumo ir pagrįstumo.

26. Remiantis byloje pateiktais duomenimis teismas nustatė, kad:

26.1. pareiškėja eina Departamento (duomenys neskelbtini) pareigas.

26.2. Dokumentų valdymo bendrojoje informacinėje sistemoje (toliau – ir DBSIS) buvo užregistruoti Departamento (duomenys neskelbtini) skyriaus vedėjo (duomenys neskelbtini) 2024 m. sausio 2 d. registracijos Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl (duomenys neskelbtini) skyriaus vyr. specialistės (duomenys neskelbtini) netinkamo tarnybinio transporto naudojimo“ ir Departamento Vidaus tyrimų skyriaus vyriausiojo specialisto (duomenys neskelbtini) 2024 m. sausio 9 d. registracijos Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl tarnybinio nusižengimo tyrimo pradėjimo“ tarnybiniai pranešimai, kuriuose nurodyta, kad buvo nustatyta, jog (duomenys neskelbtini) vyr. specialistė (duomenys neskelbtini) nesilaikė nustatytų taisyklių, savavališkai perdavė tarnybinį automobilį, priregistruotą (duomenys neskelbtini) indentifikavimo kortele, kito padalinio (duomenys neskelbtini) vyr. specialistei

(duomenys neskelbtini) vairuoti, nors tuo pačiu automobiliu važiavo ir (duomenys neskelbtini) (duomenys neskelbtini), kuri kaip skyriaus darbuotoja nepažeisdama nustatytos tvarko galėjo prisiregistruoti savo identifikacine kortele ir tinkamai naudotis skyriui priskirta tarnybine transporto priemone. Dėl šio nusižengimo prašė pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą pareiškėjos atžvilgiu dėl netinkamo tarnybinio transporto naudojimo.

26.3. Departamento direktoriaus pavaduotoja, atliekanti direktoriaus funkcijas, Jūratė Rūkštelienė, 2024 m. sausio 10 d. sprendimu pradėjo pareiškėjos galimo tarnybinio nusižengimo tyrimą.

26.4. Pareiškėjai buvo pateiktas pranešimas dėl galimo tarnybinio nusižengimo Nr. (duomenys neskelbtini), kuriame buvo pasiūlyta pareiškėjai per 5 darbo dienas pateikti rašytinį paaiškinimą dėl įtarimų galimai padarius tarnybinį nusižengimą bei informuoti, ar esate Lietuvos aplinkos apsaugos sistemos darbuotojų profesinės sąjungos narys ir / ar išrinktas į profesinės sąjungos atstovaujamąjį ir (arba) valdymo organą (ši informacija reikalinga siekiant gauti išankstinį profesinės sąjungos atstovaujamojo ir (ar) valdymo organo sutikimą skiriant valstybės tarnautojui tarnybinę nuobaudą (išskyrus atleidimą iš valstybės tarnautojo pareigų)).

26.5. Pareiškėja 2024 m. sausio 22 d. pateikė paaiškinimą dėl pradėto tarnybinio nusižengimo. Nurodė, kad nesutinka su pranešime pateiktais tarnybinio nusižengimo kaltinimais. Paaiškino, kad laikydamasi teisės aktuose nustatytos tvarkos tinkamai vykdė tarnybines funkcijas ir savo veiksmais ar elgesiu nepadarė tarnybinio nusižengimo. Pareiškėja paaiškino, kad 2023 m. gruodžio 5 d. į darbo vietą atvyko daug anksčiau savo nustatyto darbo pradžios laiko, nes oro sąlygos buvo sudėtingos, tarnybinis automobilis buvo stipriai apsnigtas. Po automobilio kasimo, valymo darbų, dėl išsikrovusio akumuliatoriaus jo užvesti nepavyko, todėl kreipėsi į kolegą, nes jis turėjo pagalbines priemones, reikalingas užvesti transporto priemonei. Užvedus transporto priemonę pareiškėja panaudojo savo identifikavimo kortelę, kad jame veikiantis garsinis signalas išsijungtų. Po transporto priemonės užvedimo su pagalbinėmis priemonėmis, jo užgesinti nebuvo galima, nes akumuliatorius buvo išsikrovęs ir pakartotinai transporto priemonė galimai neužsivestų. Pareiškėja, užvedusi transporto priemonę, grįžo į Departamentą susirinkti patikrinimui reikalingų dokumentų ir bent kažkiek sušilti. Pareiškėjos rankos po sniego valymo ir kasimo darbų buvo sušalusios ir sustingusios, jautė ir kojų pašalimą; kadangi prastai jautėsi, manė, kad vairuoti transporto priemonę bus sudėtinga. Siekiant užtikrinti saugias važiavimo sąlygas, transporto priemonę vairavo jos kolegė, kuri buvo viena iš patikrinimo dalyvių. Įsėdus į transporto priemonę, pareiškėja perspėjo kolegę, jog negalima užgesinti automobilio variklio, nes jį užvedė tik su pagalbinėmis užvedimo priemonėmis. (duomenys neskelbtini), įsėdusi į transporto priemonę, prilietė savo identifikavimo kortelę prie magnetinio nuskaitymo įrenginio. Sulaukus ir kitos kolegės (duomenys neskelbtini), visos trys išvažiavo į patikrinimo vietą.

26.6. Išvada pasiūlyta pripažinti, kad skyriaus vyriausioji specialistė (pareiškėja), atlikdama pareigas, padarė mažareikšmį tarnybinį nusižengimą, ir tarnybinės nuobaudos neskirti.

26.7. Departamento direktorius Giedrius Kadziauskas 2024 m. vasario 20 d. rezoliucija patvirtino Išvadoje nurodytą sprendimą pripažinti pareiškėją padarius mažareikšmį tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos jai neskyrė.

27. Teismas nesutiko su pareiškėjos argumentais, kad atsakovas pažeidė Valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 10 dalies nuostatą. Byloje nepateikta duomenų, kad profesinės sąjungos atstovui buvo kliudoma dalyvauti atliekant tarnybinio nusižengimo tyrimą, t. y. teikti pasiūlymus, prašymus ir pan., tačiau viso tyrimo metu jų gauta nebuvo. Atlikus tarnybinio nusižengimo tyrimą Departamento Personalo skyrius pateikė Išvadą profesinei sąjungai. Taigi, teismas konstatavo, kad procedūriniai pažeidimai atliekant tarnybinį patikrinimą nebuvo atlikti.

28. Išvadoje pripažinta, kad pareiškėja padarė mažareikšmį tarnybinį nusižengimą, t. y. pažeidė Taisyklių 2.3 papunktį ir 33 punktą, kadangi savavališkai perdavė tarnybinį automobilį priregistruota pareiškėjos indentifikavimo kortele kito padalinio (duomenys neskelbtini) skyriaus vyr. specialistei (duomenys neskelbtini) vairuoti, nors tuo pačiu automobiliu važiavo ir (duomenys neskelbtini) vyr. specialistė (duomenys neskelbtini), kuri kaip skyriaus darbuotoja nepažeisdama nustatytos tvarko galėjo prisiregistruoti savo identifikacine kortele ir tinkamai naudotis skyriui priskirta tarnybine transporto priemone. Norint, kad (duomenys neskelbtini) skyriaus vyr. specialistė (duomenys neskelbtini) vairuotų kitam skyriui priklausantį tarnybinį automobilį, turėjo prieš tai susiderinti, tačiau to nepadarė.

29. Teismas, apžvelgęs Taisyklių 2.3 papunktį, 11, 16, 33 ir 34 punktus, konstatavo, kad Taisyklės numato sąlygą, kuriai esant yra taikoma išimtis, suteikianti teisę darbuotojams naudotis kitiems Departamento struktūriniams padaliniams priskirtais automobiliais, t. y. prieš tai susiderinus, o Taisyklių VI skyrius „Darbuotojų, turinčių teisę vairuoti automobilius, pareigos“ įpareigoja būtent automobilį naudojantį darbuotoją atlikti veiksmus – prisijungti prie telemetrinės automobilio kontrolės įrangos, vizualiai apžiūrėti, patikrinti, ar yra visi reikalingi automobilio dokumentai (registracijos liudijimas, draudimas, degalų įpylimo, telemetrinės automobilio kontrolės įrangos ir plovyklos kortelės), laikytis Kelių eismo taisyklių ir kt.

30. Tarnybinio patikrinimo metu surinkti įrodymai patvirtino, kad pareiškėja Taisyklių nustatyta tvarka prisijungusi (prisiregistravusi) prie telemetrinės automobilio kontrolės įrangos ir identifikavusi save kaip automobilį naudojantį darbuotoją, neturint tam pagrindo (nesuderinusi ir tinkamai nepriregistravusi), patikėjo vairuoti tarnybinį automobilį (duomenys neskelbtini) ir tuo perkėlė jai ir Taisyklių VI skyriuje numatytų pareigų vykdymo naštą, pati neužtikrino minėtų pareigų vykdymo, taip pat neužtikrino Taisyklių 36 punkto nuostatos, kad automobilį naudojantis darbuotojas privalo laikytis Kelių eismo taisyklių, tinkamai eksploatuoti laikymosi kelionių metu, o prievolę laikytis Taisyklių VI skyriuje „Darbuotojų, turinčių teisę vairuoti automobilius, pareigos“ nustatytų pareigų perdavė darbuotojai neturinčiai teisės vairuoti tarnybinį automobilį konkrečiu naudojimosi laiku ir maršrutu.

31. Teismas atkreipė dėmesį, kad aplinkybę, jog kelionės metu pareiškėja faktiškai nebuvo automobilį naudojančiu darbuotoju neginčija ir ji pati, savo paaiškinime patvirtindama, kad nebuvo automobilį naudojantis darbuotojas. Pateikti pareiškėjos paaiškinimai, kad negauna nurodymo, kuris pareigūnas privalo vairuoti tarnybinį automobilį, tik patvirtino, kad pareiškėja, galimai ir kiti skyriaus darbuotojai, nebuvo tinkamai supažindinti arba menkai įsigilinę į Departamente galiojančią tarnybinių automobilių naudojimo tvarką. Teismas šiuos pareiškėjos paaiškinimus įvertino kritiškai, kaip siekį pateisinti savo veiksmais (neveikimu) padarytą pažeidimą. Teismas taip pat kritiškai įvertino pareiškėjos paaiškinimus, kad iki nuvykimo iki patikrinimui skirtos vietos turėjo nors truputį apšilti, nes patikrinimas turėjo vykti lauke ir trukti keletą valandų; sušalusiomis rankomis ir kojomis, būtų buvę nesaugu vairuoti automobilio, todėl užtikrinant saugias važiavimo sąlygas vairavo kolegė.

32. Teismo įsitikinimu, patikrinimo metu surinkta medžiaga patvirtino, kad pareiškėja savavališkai perdavė tarnybinį automobilį priregistruotą jos indentifikavimo kortele kito padalinio (duomenys neskelbtini) skyriaus vyr. specialistei (duomenys neskelbtini) vairuoti, nors tuo pačiu automobiliu važiavo ir (duomenys neskelbtini) vyr. specialistė (duomenys neskelbtini), kuri kaip skyriaus darbuotoja nepažeisdama nustatytos tvarkos galėjo prisiregistruoti savo identifikacine kortele ir tinkamai naudotis skyriui priskirta tarnybine transporto priemone. Teismas atkreipė dėmesį, kad norint, jog (duomenys neskelbtini) skyriaus vyr. specialistė (duomenys neskelbtini) vairuotų kitam skyriui priklausantį tarnybinį automobilį, vadovaudamasi Tvarkos nuostatomis, turėjo prieš tai susiderinti su savo skyriaus vadovu, tačiau to nepadarė.

33. Teismas įvertino, kad tarnybinio nusižengimo tyrimą atlikęs Departamentas išsamiai išnagrinėjo visus tarnybinio nusižengimo sudėties subjektyviuosius, objektyviuosius požymius bei kitas aplinkybes, svarbias tarnybinės nuobaudos skyrimui. Šio tyrimo rezultatai užfiksuoti motyvuotoje Išvadoje. Tarnybinio nusižengimo subjektyvioji pusė – tai valstybės tarnautojo, neatlikusio ar netinkamai atlikusio pareigas, kaltė, kuri gali pasireikšti tiek tyčios, tiek neatsargumo forma. Pareiškėjos neteisėta veika pasireiškė neveikimu, ji privalėjo ir galėjo įvertinti savo veikos neteisėtumą bei dėl jos kylančias pasekmes, turėjo ir galėjo imtis aktyvių veiksmų, tačiau dėl aplaidumo to nepadarė, kaltės forma – neatsargumas. Nors šiuo atveju į patikrinimą buvo nuvykta laiku, tačiau dėl pareiškėjos neveikimo leidžiant vairuoti tarnybinį automobilį kito skyriaus darbuotojai (kai automobilis buvo prisiregistruotas pareiškėjos identifikacine kortele) buvo pažeistas ir Taisyklių 36 punktas, kuris numato, kad automobilį naudojantis darbuotojas privalo laikytis Kelių eismo taisyklių, tinkamai jį eksploatuoti. Pareiškėja, pažeidusi Taisyklių punktus, perkėlė kitai darbuotai atsakomybę dėl Kelių eismo taisyklių pažeidimų, galėjo atsirasti neigiami padariniai. Be viso to, pareiškėja ne tik kad nevairavo tarnybinio automobilio į patikrinimo vietą dėl nurodytų priežasčių, kaip ji teigia, sušalimo valant automobilį ir kt., bet dėl nežinomų priežasčių iš patikrinimo vietos negrįžo pati, o ir toliau perkėlė visą atsakomybę kitai darbuotojai (duomenys neskelbtini), pažeisdama Taisyklių nuostatas.

34. Teismas nenustatė, kad atsakovas atlikdamas tarnybinį tyrimą būtų padaręs esminius procedūrinius pažeidimus, kurie galėtų lemti Sprendimo panaikinimą. Teismo vertinimu, tarnybinis patikrinimas buvo atliktas išsamiai ir tinkamai, laikantis teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

35. Teismas taip pat nurodė, kad tarnybinio nusižengimo tyrimo Išvada yra pagrįsta tyrimo metu surinktais įrodymais, patvirtinančiais tiriamos darbuotojos nusižengimo faktą, jos kaltę ir kitas reikšmingas aplinkybes, įvertinus veiksmų padarinius, priežastinį ryšį tarp veikos ir motyvų, kaltės laipsnį, Departamentas pagrįstai padarė išvadą, kad pareiškėjos padarytas tarnybinis nusižengimas yra formalaus pobūdžio, todėl vertino kaip mažareikšmį, už kurį tarnybinės nuobaudos paskyrimas būtų neproporcinga priemonė. Teismas apibendrino, kad Sprendimas (rezoliucija), kuriuo pripažinta, kad pareiškėja padarė mažareikšmį tarnybinį nusižengimą ir tarnybinė nuobauda jai neskirta, yra teisėtas ir pagrįstas, todėl jo naikinti pagrindo nėra.

III.

36. Pareiškėja apeliaciniame skunde prašo panaikinti pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priimti naują sprendimą – pareiškėjos skundą tenkinti pilna apimtimi. Pareiškėja taip pat prašo pridėti prie bylos naują įrodymą – Viešojo valdymo agentūros 2024 m. rugpjūčio 9 d. raštą Nr. D-1360 „Dėl dalyvavimo atliekant tarnybinių nusižengimų tyrimus“.

37. Pareiškėja apeliaciniame skunde pakartoja skunde išdėstytus argumentus ir papildomai nurodo, kad:

37.1. pirmosios instancijos teismas pažeidė Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 56 straipsnyje įtvirtintas įrodymų vertinimo taisykles, kadangi netinkamai vertino administracinėje byloje surinktus įrodymus. Pareiškėja nesutinka su pirmosios instancijos teismo argumentais, kad pareiškėja elgdamasi nepakankamai rūpestingai ir atidžiai netinkamai atliko Taisyklėse nustatytas pareigas. Vadovaujantis Taisyklių 2.1, 3 ir 2.3 punktais pareiškėja teigia, kad nebuvo automobilį naudojantis darbuotojas, nes priskirto automobilio neturi ir niekada neturėjo, automobilio nevairavo, be to, tarnybinis automobilis nepriklauso rezervui.

37.2. Išvadoje pareiškėjos kaltė konstatuota formaliai, netiriant kaltės iš esmės. Atsakovas neįvertino ir Išvadoje nenurodė pareiškėjos kaltės formos (tyčia, neatsargumas), o apsiribojo deklaratyviu teiginiu, kad pareiškėjos kaltės laipsnis yra nedidelis. Atsižvelgiant į tai, tarnybinio nusižengimo tyrimas buvo atliktas paviršutiniškai, neobjektyviai, neįsigilinant į svarbias tyrimo metu paaiškėjusias aplinkybes. Be to, pareiškėjos teigimu, Išvadoje neanalizuojamas pasekmių klausimas.

37.3. Pirmosios instancijos teismas nepagrįstai teigia, kad pareiškėja savavališkai perdavė tarnybinį automobilį kito padalinio vyriausiajai specialistei (duomenys neskelbtini). Pirmosios instancijos teismo sprendime taip pat nurodoma, kad kita skyriaus darbuotoja (duomenys neskelbtini), nepažeisdama nustatytos tvarkos, galėjo prisiregistruoti savo identifikacine kortele ir tinkamai naudotis skyriui priskirta tarnybine transporto priemone, tačiau teismas neatsižvelgė į skundo argumentus, kad (duomenys neskelbtini) atsisakė vairuoti transporto priemonę. Be to, pirmosios instancijos teismas parengiamojo teismo posėdžio metu netenkino pareiškėjos prašymo iškviesti (duomenys neskelbtini) į teismo posėdį duoti parodymus. Pareiškėjos įsitikinimu, pirmosios instancijos teismas šiais veiksmais nepagrįstai atsisakė ištirti ypač reikšmingas administracinės bylos aplinkybes ir tai sąlygojo nepagrįstą pirmosios instancijos teismo sprendimo priėmimą.

37.4. Pirmosios instancijos teismas neįvertino esminių bylos aplinkybių, nepasisakė dėl aplinkybės, kai tarnybinis automobilis buvo užregistruotas pareiškėjos, tačiau dėl telemetrinės įrangos specifikos, užvedus automobilį ir pridėjus kito darbuotojo identifikacinę kortelę, sistema neužregistruoja naujo darbuotojo prisijungimo. Pareiškėja skunde išdėstė argumentus dėl įrangos specifikos, tačiau atsakovas dėl jų nepasisakė ir nepateikė jokios informacijos, jog, esant tokiai situacijai, t. y. užvedus automobilį kitam darbuotojui prisiregistruoti kaip naudotojui nepavyks, būtų įtvirtinta vidinėse tvarkose ir su kuriomis darbuotojai būtų supažindinti. Be to, tuo pačiu automobiliu keliavusi darbuotoja (duomenys neskelbtini) atsisakė vairuoti automobilį ir jos atžvilgiu tarnybinis patikrinimas nebuvo pradėtas, o teismas dėl šių aplinkybių taip pat nepasisakė.

37.5. Pirmosios instancijos teismas netinkamai išaiškino Valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 10 dalyje įtvirtintą darbuotojų atstovo teisę dalyvauti tarnybinio patikrinimo tyrime. Pradėtas tarybinis patikrinimas buvo atliktas pažeidus Valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 10 dalyje įtirtintą reikalavimą, nes atsakovas neinformavo ir neįtraukė į tarnybinio nusižengimo tyrimą profesinės sąjungos atstovo. Tarnybinio nusižengimo tyrimo atlikimas be profesinės sąjungos atstovo dalyvavimo yra pripažintinas procedūriniu pažeidimu ir yra savarankiškas pagrindas Sprendimą pripažinti neteisėtu ir panaikinti.

37.6. Pirmosios instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė materialiosios ir procesinės teisės normas, reglamentuojančias tarnybinių nuobaudų skyrimą reglamentuojančias teisės aktų nuostatas, įrodymų vertinimo taisykles, todėl netinkamai įvertino administracinės bylos aplinkybes nei jas pagrindžiančius įrodymus ir nepagrįstai atmetė pareiškėjos reikalavimą panaikinti Sprendimą.

38. Atsakovas atsiliepime į apeliacinį skundą prašo pirmosios instancijos teismo sprendimą palikti nepakeistą.

39. Atsakovas teigia, kad sistemiškai vertinant Taisyklių nuostatas matyti, jog pareiškėja, kad ir pagalbinėmis priemonėmis užvedusi tarnybinę transporto priemonę ir Taisyklių nustatyta tvarka prisijungusi (prisiregistravusi) prie tarnybiniam naudojimui Departamento (duomenys neskelbtini) skyriui priskirto tarnybinio automobilio telemetrinės kontrolės įrangos savo identifikacine kortele, save identifikavo kaip automobilį naudojantį darbuotoją. Atlikto tarnybinio patikrinimo metu nustatytos aplinkybės įrodo, kad pareiškėja perdavė vairuoti tarnybinį automobilį priregistruotą jos identifikavimo kortele kito padalinio – Departamento (duomenys neskelbtini) skyriaus vyriausiajai specialistei (duomenys neskelbtini), nors apie tai neinformavo (nesuderino) struktūrinio padalinio, kuriam priskirtas automobilis, vadovo. Vadinasi, tokiais veiksmais buvo pažeista Taisyklėse nustatyta tvarka. Be to, pareiškėja, patikėdama vairuoti tarnybinį automobilį (duomenys neskelbtini), perkėlė jai Taisyklių VI skyriuje numatytų pareigų vykdymo naštą, tai yra pati neužtikrino minėtų pareigų vykdymo, o taip pat pažeidė Taisyklių 16 punktą. Taisyklių 36 punkto – „Automobilį naudojantis darbuotojas privalo laikytis Kelių eismo taisyklių, tinkamai eksploatuoti<..>“ nuostatos laikymosi kelionių metu apeliantė (duomenys neskelbtini) užtikrinti neturėjo galimybės, o prievolė laikytis Taisyklių VI skyriuje „Darbuotojų, turinčių teisę vairuoti automobilius, pareigos“ nustatytų pareigų buvo deleguota darbuotojui neturinčiam teisės vairuoti tarnybinį automobilį konkrečiu naudojimosi laiku ir maršrutu.

40. Atsakovas nurodo, kad, esant priregistruotam tarnybiniam automobiliui pareiškėjos vardu, papildomai kitas asmuo prisiregistruoti negali. Priešingai nei nurodo pareiškėja, Taisyklėse yra aiškiai įtvirtinta, kad garsinis signalas įspėja, jog darbuotojas neprisiregistravo, taip pat garsinis signalas įspėja ir apie tai, kad registracija baigta. Apie minėtas telemetrinės automobilio kontrolės įrangos technines savybes neabejotinai šioms pareigūnėms yra žinoma, nes abi ne kartą naudojosi tarnybiniais automobiliais tarnybos reikmėms. Nagrinėjamu atveju nei atlikto tyrimo metu, nei apeliaciniame skunde nenurodyta, kad indentifikacinės kortelės pridėjimo metu telemetrinės įrangos daviklis įspėjo apie registracijos pasikeitimus, tad abi darbuotojos puikiai suprato (arba turėjo suprasti), kad (duomenys neskelbtini) pridėta kortelė nebuvo nuskaityta.

41. Pareiškėja apeliaciniame skunde taip pat nurodo, kad teismas turėjo atsižvelgti ir į tai, jog ji tarnybinį automobilį perdavė siekdama saugiai nuvykti į patikrinimą, nes neva buvo sušalusi, todėl iki nuvykimo iki patikrinimui skirtos vietos turėjo nors truputį apšilti, tačiau, Departamento įsitikinimu, ir šie jos paaiškinimai turėtų būtų vertinti kritiškai, kaip siekis pateisinti savo veiksmais padarytą pažeidimą. Tyrimo medžiagoje esantys duomenys įrodo, kad (duomenys neskelbtini) vairavo tarnybinį automobilį ne tik iki tikslinės išvykos objekto, bet ir vykstant atgal į darbo vietą, todėl toks elgesys buvo pasikartojantis, atliktas sąmoningai.

42. Departamentas, atlikdamas tarnybinio nusižengimo tyrimą pareiškėjos atžvilgiu, tinkamai vykdė jam nustatytas pareigas atlikti visų faktinių aplinkybių ištyrimą, pateikti tarnybinio nusižengimo kvalifikavimą ir tinkamai įformino tyrimo rezultatus. Vertinant bylos aplinkybes įrodymų teorijos suformuluotų kriterijų (įrodymų šaltinio patikimumo, jų pakankamumo) kontekste akivaizdu, kad jų pakako priimti objektyvų, pagrįstą ir teisingą sprendimą. Išdėstyti argumentai sudaro pagrindą Išvadą vertinti kaip motyvuotą. Nagrinėjamoje byloje pareiškėjai nėra paskirta nuobauda. Teismas sprendė, kad

pareiškėjos tarnybinis nusižengimas buvo formalaus pobūdžio, tai konstatuota ir tyrimo išvadoje. Be to, nenustatyta, kad pažeidimas būtų sukėlęs neigiamas pasekmes ar žalą.

43. Departamentas sutinka su teismo vertinimu bei laikosi pozicijos, kad jokie procedūriniai pažeidimai, atliekant tarnybinį patikrinimą, vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 10 dalimi, nebuvo pažeisti, kadangi profesinės sąjungos atstovas galėjo dalyvauti atliekant tarnybinio nusižengimo tyrimą, t. y. teikti pasiūlymus, prašymus ir pan., tačiau viso tyrimo metu jų gauta nebuvo. Taip pat atlikus tarnybinio nusižengimo tyrimą Departamento Personalo skyrius pateikė išvadą profesinei sąjungai susipažinti. Be to, atsakovo vertinimu, teismo sprendimas yra pakankamai motyvuotas, teisiškai pagrįstas. Sprendime išanalizuotos nusižengimo aplinkybės ir argumentuotai įvertinti pareiškėjos veiksmai. Teismas, atsižvelgdamas į tarnybinio nusižengimo tyrimo metu surinktą medžiagą, pagrįstai nusprendė, kad pareiškėja padarė mažareikšmį tarnybinį nusižengimą ir naikinti Sprendimą nėra pagrindo. Teismas, vertindamas Išvados pagrįstumą, atsižvelgė į visas bylai išspręsti reikšmingas aplinkybes, jas ištyrė išsamiai ir visapusiškai.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

IV.

44. Nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl Departamento direktoriaus 2024 m. vasario 20 d. sprendimo (rezoliucijos), kuriuo pritarta tarnybinio patikrinimo išvadai, kad pareiškėja padarė mažareikšmį tarnybinį nusižengimą ir pasiūlyta tarnybinės nuobaudos neskirti, teisėtumo ir pagrįstumo.

45. Pirmosios instancijos teismas pareiškėjos skundą atmetė, nes konstatavo, kad Sprendimas teisėtas ir pagrįstas, pareiškėja, elgdamasi nepakankamai rūpestingai ir atidžiai, tinkamai neatliko Taisyklėse nustatytų pareigų, nes davė vairuoti jai priskirtą tarnybinį automobilį tokios teisės neturinčiam vairuoti asmeniui.

46. Pareiškėja apeliaciniame skunde nesutinka su pirmosios instancijos teismo sprendimu, prašo jį panaikinti, nes pažeistos įrodymų vertinimo taisyklės, netinkamai taikyti ir aiškinti teisės aktai, pareiškėja laikosi pozicijos, kad tarnybinio pažeidimo ji nepadarė, atsakovas Išvadoje neanalizavo pasekmių, kurių nekilo, nepasisakė dėl kaltės formos, tarnybinio nusižengimo tyrime nebuvo įtrauktas dalyvauti profesinės sąjungos atstovas.

47. ABTĮ 140 straipsnio 1 dalis nustato, kad teismas, apeliacine tvarka nagrinėdamas bylą, patikrina pirmosios instancijos teismo sprendimo pagrįstumą ir teisėtumą neperžengdamas apeliacinio skundo ribų. ABTĮ 140 straipsnio 2 dalis įtvirtina, kad teismas peržengia apeliacinio skundo ribas, kai to reikalauja viešasis interesas arba kai neperžengus apeliacinio skundo ribų būtų reikšmingai pažeistos valstybės, savivaldybės ir asmenų teisės bei įstatymų saugomi interesai. Teismas taip pat patikrina, ar nėra šio įstatymo 146 straipsnio 2 dalyje nurodytų sprendimo negaliojimo pagrindų.

48. Administracinėje byloje nėra nustatytos aplinkybės, sudarančios pagrindą peržengti pareiškėjos apeliacinio skundo ribas, ir nėra nustatyti teismo sprendimo negaliojimo pagrindai, įtvirtinti ABTĮ 146 straipsnio 2 dalies nuostatose. Atsižvelgdama į minėtas aplinkybes, apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija nagrinėja administracinę bylą ir patikrina skundžiamo pirmosios instancijos teismo sprendimo pagrįstumą ir teisėtumą, neperžengdama pareiškėjos apeliacinio skundo ribų.

49. Pareiškėja prašo prijungti įrodymą, t. y. Viešojo valdymo agentūros 2024 m. rugpjūčio 9 d. raštą. Taigi, šis raštas nebuvo ir negalėjo būti teikiamas pirmosios instancijos teismui, kuris, priimdamas 2024 m. liepos 18 d. sprendimą, atitinkamai, to rašto netyrė. Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegijos vertinimu, nėra jokios būtinybės prijungti prie bylos medžiagos minėto Viešojo valdymo agentūros rašto, nes jame nėra jokių faktinių aplinkybių, susijusių su nagrinėjama byla, o teisės aiškinimas, pateiktas administravimo subjekto, nesaisto ir negali saistyti teisingumą vykdančio teismo (ABTĮ 142 str. 3 d.).

50. Valstybės tarnybos įstatymo (teisės akto redakcija, galiojusi nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2025 m. sausio 21 d.) 23 straipsnyje nustatyta, kad valstybės tarnautojams už tarnybinius nusižengimus,

išskyrus mažareikšmius tarnybinius nusižengimus, skiriamos šio įstatymo nustatytos tarnybinės nuobaudos. Tarnybiniu nusižengimu laikomas valstybės tarnautojo pareigų neatlikimas ar netinkamas atlikimas dėl valstybės tarnautojo kaltės. Mažareikšmiu tarnybiniu nusižengimu laikomas tarnybinis nusižengimas, kurio tyrimą atlikus nustatyta, kad jis yra formalaus pobūdžio, nesukėlęs neigiamų padarinių ir tarnybinės nuobaudos paskyrimas būtų neproporcingas tarnybinio nusižengimo sunkumui (Valstybės tarnybos įstatymo 23 str. 1 d.). Tarnybinė nuobauda skiriama atsižvelgiant į kaltę, tarnybinio nusižengimo padarymo priežastis, aplinkybes ir padarinius, į valstybės tarnautojo veiklą iki tarnybinio nusižengimo padarymo, tarnybinę atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes (Valstybės tarnybos įstatymo 23 str. 2 d.). Atliekant tarnybinių nusižengimų tyrimus dalyvauja darbdavio lygmeniu veikiančios profesinės sąjungos atstovas, o jei jos nėra, – darbo tarybos atstovas ar darbuotojų patikėtinis (Valstybės tarnybos įstatymo 25 str. 10 d.).

51. Kiekvieno individualaus ginčo atveju turi būti nustatytos tam ginčui išspręsti reikšmingos aplinkybės, kurias teismas, laikydamasis įrodymų vertinimo taisyklių (ABTĮ 56 str. 7 d.) turi įvertinti pagal atitinkamus teisinius santykius reglamentuojančias teisės normas. ABTĮ 81 straipsnis reglamentuoja, kad nagrinėdami administracines bylas, teisėjai privalo aktyviai dalyvauti tiriant įrodymus, nustatant visas bylai svarbias aplinkybes ir visapusiškai, objektyviai jas ištirti. ABTĮ 56 straipsnio 7 dalyje įtvirtinta įrodymų vertinimo taisyklė, kurioje nustatyta, kad jokie įrodymai teismui neturi iš anksto nustatytos galios; teismas įvertina įrodymus pagal vidinį savo įsitikinimą, pagrįstą visapusišku, išsamiu ir objektyviu bylos aplinkybių viseto išnagrinėjimu, vadovaudamasis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais. Pabrėžtina, kad įstatymo nustatytas įrodymų vertinimas, kaip objektyvios tiesos nustatymo procesas, grindžiamas teismo vidiniu įsitikinimu, kurį lemia visapusiškas, išsamus ir objektyvus bylos aplinkybių viseto išnagrinėjimas, ginčui spręsti taikytinos įstatymų normos, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijai. Įstatymas reikalauja, kad teismas, įvertinęs ištirtus teismo posėdyje įrodymus, sprendime konstatuotų, kurios aplinkybės, turinčios bylai esminės reikšmės, yra nustatytos ir kurios nenustatytos, kuris įstatymas turi būti taikomas šioje byloje ir ar skundas (prašymas) yra tenkintinas (ABTĮ 86 str. 2 d.). Įstatymas taip pat reikalauja, kad teismas sprendimo motyvuojamojoje dalyje pagrįstų savo vidinį įsitikinimą dėl įrodymų vertinimo, atlikto pagal ABTĮ 56 straipsnio 7 dalyje įtvirtintą įrodymų vertinimo taisyklę (ABTĮ 87 str. 4 d. 2–4 p.).

52. Nagrinėjamoje byloje, be kita ko, nustatyta, kad pareiškėja 2024 m. sausio 22 d. pateikė paaiškinimą dėl galimai padaryto tarnybinio nusižengimo, kuriame, be kita ko, buvo nurodyta, jog pareiškėja priklauso Lietuvos aplinkos apsaugos sistemos darbuotojų profesinei sąjungai ir prasidėjus tyrimui prašė įtraukti profesinės sąjungos atstovą. Tačiau byloje nėra įrodymų, kad atliekant tarnybinio nusižengimo tyrimą dalyvavo darbdavio lygmeniu veikiančios profesinės sąjungos atstovas, o jei jos nėra, – darbo tarybos atstovas ar darbuotojų patikėtinis, kaip nustatyta Valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 10 dalyje. Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija atmeta atsakovo argumentus, kad pareiškėja pati galėjo pranešti profesinės sąjungos atstovui ir kad atsakovas netrukdė profesinės sąjungos atstovams dalyvauti tyrime, nes jie neatitinka nei sisteminio, nei pažodinio Valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 10 dalies nuostatų aiškinimo (vartojama frazė „[a]tliekant tarnybinių nusižengimų tyrimus dalyvauja“, o ne „gali dalyvauti“).

53. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio „Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas“ 18 dalis nustato, kad konkurso, atrankos, statuso atkūrimo, tarnybinės veiklos vertinimo, tarnybinių nusižengimų tyrimo, iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusio Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 49 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytos procedūros, atleidimo iš pareigų procedūros, pradėtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, baigiamos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusiuose teisės aktuose nustatyta tvarka. Nagrinėjamu atveju, pareiškėjos tarnybinio nusižengimo tyrimas pradėtas po Valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 10 dalies įsigaliojimo 2024 m. sausio 1 d. (Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo 2 str. 1 d.), taigi turėjo būti laikomasi reikalavimo, nustatyto Valstybės tarnybos įstatymo straipsnio 10 dalyje.

54. Vadovaujantis ABTĮ 91 straipsnio 1 dalies 3 punktu, sprendimas gali būti pripažintas neteisėtu tik tuo atveju, jei teismas konstatuoja, jog jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą.

Nežymūs, neesminiai atitinkamo individualaus administracinio akto priėmimo procedūros pažeidimai, kurie neturi jokios reikšmės sprendimo pagrįstumui, teismų praktikoje paprastai nelaikomi pagrindu pripažinti sprendimą neteisėtu ir jį panaikinti ABTĮ 91 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatytu pagrindu. Nuobaudų skyrimo procedūros pažeidimas laikomas esminiu ir yra pagrindas nuobaudai panaikinti tik tais atvejais, kai dėl to galėjo būti padarytos nepagrįstos ir neteisingos išvados, vertinant pareigūno veiksmus (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. kovo 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A756-765/2013). Nagrinėjamu atveju (byloje atsakovas neįrodė, kad laikėsi Valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 10 dalies reikalavimų, pareiškėja prašė kviesti darbuotojų atstovą dalyvauti tyrime, atsakovas šio prašymo nesprendė) teisėjų kolegija daro išvadą, kad Valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 10 dalyje nustatytų reikalavimų nesilaikymas yra esminis procedūrinis pažeidimas, kuris yra pakankamas pagrindas skundžiamam Sprendimui panaikinti. Priešingas vertinimas neužtikrintų realaus Valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 10 dalies nuostatų įgyvendinimo ir neleistų pasiekti teisės norma siekiamų tikslų (valstybės tarnautojų ir jų atstovų teisių ir garantijų tiriant tarnybinius nusižengimus užtikrinimo, objektyvaus, teisingo ir visapusiško tyrimo ir kt.).

55. Kadangi esminis procedūrinis pažeidimas yra savarankiškas pagrindas panaikinti skundžiamą Sprendimą, kiti proceso dalyvių argumentai nebevertinami kaip neturintys reikšmės galutinei bylos baigčiai.

56. Paminėta, kad analogiškos pozicijos Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas laikėsi 2025 m. rugsėjo 17 d. sprendime analogiškoje susijusioje su šia administracinėje byloje Nr. eA-899-1047/2025.

57. Apibendrindama teisėjų kolegija daro išvadą, kad pareiškėjos apeliacinis skundas yra pagrįstas ir tenkintinas. Pirmosios instancijos teismas nustatė visas bylai reikšmingas aplinkybes, tačiau jas netinkamai įvertino, todėl jo sprendimas panaikinamas ir priimamas naujas sprendimas (ABTĮ 144 str. 1 d. 2 p.). Teisėjų kolegija, atsižvelgusi į išdėstytas aplinkybes, ginčo klausimą reglamentuojančius teisės aktus, daro išvadą, kad Sprendimas yra neteisėtas ir nepagrįstas, priimtas pažeidus esmines procedūras, turėjusias užtikrinti objektyvų ir teisingą tyrimą, todėl priimamas naujas sprendimas – pareiškėjos skundą tenkinti, panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos 2024 m. vasario 20 d. sprendimą (rezoliuciją), kuriuo pripažinta, kad pareiškėja padarė mažareikšmį tarnybinį nusižengimą.

58. Teismo sprendimas priimtas pareiškėjos naudai, todėl ji turi teisę į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą (ABTĮ 40 str. 1 d.). ABTĮ 41 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad jeigu Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, neperduodamas bylos iš naujo nagrinėti, pakeičia pirmosios instancijos teismo sprendimą arba priima naują sprendimą, jis atitinkamai pakeičia bylinėjimosi išlaidų paskirstymą.

59. Pareiškėja pirmosios instancijos teisme prašė priteisti iš atsakovo 450 Eur bylinėjimosi išlaidas, kurias sudaro: 1) 50 Eur susipažinimas su dokumentais; 2) 400 Eur už skundo pirmosios instancijos teismui parengimą. Byloje yra pateikti atstovavimą ir išlaidų apmokėjimą patvirtinantys įrodymai (pareiškėjai advokato padėjėją samdė profesinė sąjunga). Duomenų apie apeliacinėje instancijoje patirtas išlaidas pareiškėja iki bylos nagrinėjimo iš esmės pabaigos teismui nepateikė.

60. ABTĮ 40 straipsnio 5 dalyje, be kita ko, nustatyta, kad proceso šalis, kurios naudai priimtas sprendimas, turi teisę reikalauti atlyginti jai išlaidas advokato pagalbai apmokėti, o atstovavimo išlaidų atlyginimo klausimas sprendžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau –CPK) ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

61. CPK 98 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad šalies išlaidos, susijusios su advokato pagalba, atsižvelgiant į konkrečios bylos sudėtingumą ir advokato darbo ir laiko sąnaudas, yra priteisiamos ne didesnės, nei nustatyta Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 patvirtintose Rekomendacijose dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) maksimalaus dydžio patvirtinimo (toliau – Rekomendacijos) (teisingumo ministro 2015 m. kovo 19 d. įsakymo Nr. 1R-77 redakcija). Rekomendacijų 2 punkte nustatyta, kad teismas, priteisdamas bylinėjimosi išlaidas, atsižvelgia į tokius kriterijus, kaip bylos sudėtingumas, specialių žinių reikalingumas, ankstesnis dalyvavimas toje byloje, ginčijamos sumos dydis, sprendžiamų teisinių klausimų naujumas, kitas svarbias aplinkybes. Pagal

Rekomendacijų 7 punktą priteistini užmokesčio už advokato civilinėse bylose teikiamas teisines paslaugas maksimalūs dydžiai apskaičiuojami taikant nustatytus koeficientus, kurių pagrindu imamas Lietuvos statistikos departamento skelbiamas užpraėjusio ketvirčio vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje.

62. Kadangi prašomos priteisti bylinėjimosi išlaidos neviršija Rekomendacijose įtvirtintų dydžių, teisėjų kolegija, įvertinusi Rekomendacijose nustatytus kriterijus, atsižvelgdama į tai, kad prašomos priteisti atstovavimo išlaidos atitinka būtinumo, pagrįstumo ir realumo kriterijus, yra suderinamos su teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principais, priteisia pareiškėjai iš atsakovo Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos 450 Eur sumą (keturis šimtus penkiasdešimt eurų).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 144 straipsnio 1 dalies 2 punktu, teisėjų kolegija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos (duomenys neskelbtini)apeliacinį skundą tenkinti.

Regionų administracinio teismo Vilniaus rūmų 2024 m. liepos 18 d. sprendimą panaikinti ir priimti naują sprendimą.

Pareiškėjos (duomenys neskelbtini) skundą tenkinti.

Panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2024 m. vasario 20 d. sprendimą (rezoliuciją), kuriuo pripažinta, kad pareiškėja padarė mažareikšmį tarnybinį nusižengimą.

Priteisti pareiškėjai (duomenys neskelbtini) iš atsakovo Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos 450 Eur sumą (keturis šimtus penkiasdešimt eurų) bylinėjimosi išlaidų.

Sprendimas neskundžiamas.

Teisėjai Iveta Pelienė

Ernestas Spruogis

Skirgailė Žalimienė